

ԶՐԱՅԻՆ ԳՈԼՈՐԾԻ ՄԱՐՍԻ ՎՐԱ.

Կալիֆորնիայի տեխնոլոգիական ինստիտուտի զիտանականները հայտարարել են, որ իշեմ վերջնականապես Մարսի վրա հայտնաբերել են չբային գոլորշիներ:

Այդ եղակացուրյունն արվել է Մարսից բնկնող լուսի սպեկտրի անալիզի հանապահովված Անալիզի արվել է Ալիքոն և Հարավային Կալիֆորնիայի Պալմար լեռների վրա գանվող աստղադիտարաններում՝ սպեկտրագիրների օգնությամբ:

(«Նյու-Յորք-Թայմս»)

ՉԱՅՆԸ ՉՈՐՍՅՆՈՒՄ է

Չորացնում է արեք, սառնամանիքը, բարձր հանախականուրյան հոսանքը... իսկ ձայնը:

Լիտվական ժիղվիկոններ Ֆիտուստան իրգանակ և էդմունդա Ստրիփինսը նորինել են մի սահմատ սիրենա: Այն «Երզում է» հազիվ լսնի ձայնի սահմաններում, և դա հանգեցնում է խոնավուրյան բուն գորշչացմանը: Չորացվող հյուրի չերմաստիճանն չի բարձրանում: Իսկ դա շատ կարեւ է չէ որ բուդր և շատ այլ հյուրի բարձր չերմաստիճան չեն դիմանում:

Միրենա-շրամելնեան աշխատում է սեղմած օդով, որը նրա մեջ է «քափանցում» ոչ մեծ բաժիններով: Այս մեմնեային հզոր կոմպլեքսու պես չէ: Այն հետուրյամբ լարգում է գանկացած հանախուրյան համար և կարող է կիրառվել բորի ու վառելանյուրի արյունաբերույան ձեռնարկուրյաններում:

ՕԴԱՅԻՆ ԶՐԱՆՑՔ

Չանչայ զետն այսունեան 3 կմ տարածույթուն բաշելու է օգով: Խերք գալարվում է Փոքր Կովկասի խոր ձուերի մեջ, բայց դուրս գալով հարբարայր դանդաղեցնում է վազքը և կիրավարադիք ոչ նեռու ներծծվում նորի մեջ, ինցը ներկու դաշտերի համար անհամեշչ չուրը:

Ինչպէս կանին չի կորուստը: Շատ նախագծերից բնդունվել է մեկը՝ օդային չշանցիք կառուցումը: Այն հավաքվելու է մետաղյա պատրաստի սեկցիաններից և տեղակայվելու է 200 պողոսայա նենաւանների վրա: Հունի այն մասում, ուր տեղի է ունենում ամենամեծ ծծացումը, գետը կապանելիքի ամբարտակով: Վերշինի միջոցով չուրը կուղղվի դեպի օդային չշանցիք:

ԴԻՄԱՑԿՈՒՆ ՆԵՐԻ

Շանհայի նավաշինական և լաքերի ու ներկերի գործարանի բանվորներն ու տեխնիկները սատցել են մի ներկ, որն օժանակած է բարձր հակառակողին հանկուրյամբ: Խրանով պատված մետաղաքերերը դիմանում են մինչև 40—60 աստիճան (բայց Յելիսուի) չերմուրյան, չեն են բարեկիս հիմների և բրոմերի ներզուրծուրյանք: Լվանալիս ներկը դուրս չի գալիս և չի բափում հարվածներից:

(«Ժենեմին Ժիրառ»)

ՈՉԻԱՐՆԵՐԻ ԲԱԶՄԱՑՄԱՆ ՆՈՐ ԵՂԱՆԱԿ

Ներմեր մոյ Շեյդեգեր (ԱՄՆ, Ավոյայի նախանդ) մի հանի տարի է, ինչ առանց արենուական միջամտուրյան, ամեն մի ոչխարից տարեկան երկու անգամ է զար ստանում:

Շեյդեգերի նորը կազմված է հիմնականում առփոլիսյան ցեղի 150 նիբրիդային ոչխարներից: Այս տարի նա ոչխարների առաջին ծնից, դեկտեմբեր-հունվար ամիսներին ստացել է 192 «վաղածամ» զառնուկներ:

Մեկ տարու երկու սերունդ ստանալու Շեյդեգերի զաղանիքն այն է, որ նա ոչխարներին առատուն սնում է բարձր կալորիականուրյամբ հարուստ անականականներում: Խախածնային շշանում նա, սովորաբար, ոչխարներին տալիս է օրական մինչև երկու ֆուն եղիքացացուներ:

Մոտավորապես հուլիսի 1-ին ոչխարներին շշում են փարախ: 10 օր նրանց տրվում է կալորիաներով հարուստ կեր: Այնունեան մամիններին առածացնում են խոյերի նես միասին: Առոտավայրում շատ ցեղերի ոչխարներ զուգավորվում են միայն սառը եղանակներին:

Մեկց նետո նոյնպես ոչխարներին տրվում է կալորիաներով հարուստ կեր: Գրա շնորհիվ ոչ-

խաւների մի մասը կրկին նղիանում է մի բանի օրից, իսկ մեծ մասը՝ մի բանի ամսվա բնրացնում: Շեյդեգերը հատում պահում է 8—10 սուֆոլիոյան ազնվացեղ խոյեր:

Սովորաբար ոչխարհները ծնում են տարվա ընթացքում միայն մեկ անգամ՝ սեպտեմբերից դեկտեմբերեր: Ոչխարհներին եղիսաբետնով առաջ կերակելու միջոցով Շեյդեգերը հոյս ունի ապստամբել ժինքը ամբողջ տարվա ընթացքում:

Այսվայի նախանգի նամալաւրանի ոչխարհութուրյան գծով մասնագետները նշում են, որ Շեյդեգերը, հնարավոր է, որ ստացել է ոչխարհների մի նոր ցեղ, որն օժտված է բազմանալու արտակարգ բնդումակուրյամբ: Հետազոտություններ են գնում միմիական ազդակների օգնությամբ ոչխարհների բազմացման ցիկլը փափոխելու ուղղությամբ:

Այսվայի նախանգում մի ոչխարին ընկերաց զաների աճը կազմում է միջին թվով 1,04—1,07, Շեյդեգերի ֆերմայի 2,14 զանի համեմատությամբ:

(« Դը Մոյն Ռեգիստր»)

ՀՅ.Գ.Վ.Ա.Դ.Ե.Պ Վ.Ի.Բ.Ռ.Հ.Ա.Տ.Ս.ՈՒ.Մ

Մոտ մի տարի առաջ, ֆրանսիական Գիմոն և Միլոն քաղաքներում աշխատանքի ժամանակ երկու տղամարդ ստացել են լուրջ վնասվածներ՝ պոկվել է նրանցից մեկի թիր, իսկ մյուսի մոտ շրջանաձև սղոցը կտրել-ցցել է ձեռքի դաստակը: Բժիշկները կարել են նրանց մարմնի կրաքրած մասերը: Ներկայումս երկու տուժվածներն եւ առող են և նորմալ կերպով աշխատում են:

(« Յունանիանութեա»)

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ Ա.ՐՀԵՍՏԱԿԱՆ Ա.ՐԲՈՒՆՅԱԿԻ

Անգլիական առաջին արհեստական արբանյակը նախատեսվում է արձակել մոտ շուրջ տարի նետո: Արբանյակը («ՈԿ-3») պատրաստելու է

«Բրիտիշ Էյրլիաֆո կորպորեյշն» ֆիրման և արձակելու է Ամերիկյան օդագնացուրյան և տիեզերական տարածուրյունների նետազուման ազգային վարչուրյունը՝ շրջանաձև ուղեծրով, մոտ 400 մրգն բարձրությամբ: Արբանյակը մեկ տարի շարունակ եւկի է նաղորդելու իր սարեւերի ցուցանմները:

Այդ արբանյակի միջոցով նախատեսվում է շափել էլեկտրոնների խտուրյունը, ուսումնասիրի ցածր նախախականուրյան ուղիու ազդանշանները, բրվածնի տեղաբաշխումը մրնությունն, ամսուրային լիցեարափման բնույրն ու ինտենսիվուրյունը եւկի մակերեսուրի վրա, ուղիուփառունների ազդանշանների տարածման շեզումնները:

Արբանյակի կշիռը լինելու է 150 քունտ, բարձրությունը՝ 5 ֆուտ, լայնությունը՝ 7:

Արբանյակի վրա կտեղակայվեն 6000 արևային էլեմենտներ, որոնք էլեկտրաէներգիա կատարեն կողային սարների սնման և ակումբայտուրային մարտկոցի ենթալիցի նամար:

Արբանյակի կողային ապարատուրայում կօգտագործվեն մոտ 2000 արանգիստուններ և էլեկտրոնային սինեմանների 8000 այլ էլեմենտներ:

(«ՏԱՐԱՎ»)

ՑԱ.Վ.Ն. ԱՆԳԳԱՅԱՅՆՈՂ Ա.ՏԱՄՆԱ.Ք.ՍՈՒԻԿ

Լոնդոնյան Գայ հոսպիտալի առամճարութական դպրոցում փորձառկիում է նոր տառմենական գործում («Էմոֆոր»), որը նախատեսված է առամճների բարձր դյուրազգացուրյունը մեղմելու համար: Այդ պրեսպարատի բաղադրամասը փորմալիքներն են:

Անգլիական «Բրիտիշ դենտալ չորենի» բժշկական ամսագիրն ընդգծում է այդ պրեսպարատի կառելուրյունը, նշելով, որ այն 1956 թվականից փոքրինչ ձեռփիտիւմած տեսնով կիրառվում է ԱՄԵ-ում:

(«Յայնենլ թայմա»)